

Remissyttrande av betänkandet (SOU 2016:69)

En inkluderande kulturskola på egen grund

Inledning

Landstinget Dalarna (LtD) arbetar för närvarande efter Dalarnas kultur- och bildningsplan "Visa Vägen" 2016-2018, där barn- och unga är ett prioriterat område och som tydligt visar vad och vart man vill med kulturen i Dalarna. Kultur- och Bildningsförvaltningen arbetar fram överenskommelser med länets kommuner om hur vi på bästa sätt kan samverka för en god tillgång av kultur och bildning. Kultur och Bildningsförvaltningens barn- och ungdomsstrateg arbetar för att Dalarnas Kultur- och musikskolor skall kunna samverka för att stärka alla barn och ungas tillgång till kultur. Kultur och Bildningsförvaltningens barn- och ungdomsstrateg har även en samordnande roll för länets skapande skola-samordnare, elevkulturombuds-samordnare, samt för de kulturella länsinstitutioners arbete med barn och unga.

LtD är även huvudman för Musikkonservatoriet i Falun som bedriver musikhögskoleförberedande utbildningar på såväl gymnasial som eftergymnasial nivå. Musikkonservatoriet har enligt Kultur- och bildningsplanen i uppdrag att samverka med länets kulturskolor, vilket också sker.

Inför detta betänkande har LtD haft dialog med länets kulturskolechefer.

Synpunkter

Landstinget Dalarna har tagit del av betänkandet En inkluderande kulturskola på egen grund (SOU 2016:69) och välkomnar att staten ser över kulturskolornas verksamhet och organisationsform. LtD anser att kulturskolorna är en mycket viktig aktör för barn och ungas rätt till social sammanhållning och delaktighet, inte minst vad gäller nyanlända och utrikes födda. LtD anser ytterligare att Kulturskolans verksamhet skall nå ut till alla barn och unga på lika villkor oavsett socioekonomisk tillhörighet. Detta anser LtD uppnås bäst om kulturskolan i stor utsträckning samverkar med grundskolan.

3.3.1 Konstområden och genrer i kulturskolan

LtD anser att det är av stor vikt att kulturskolorna har ett bredd utbud av estetiska uttryck. Ut över musikens självklara plats bör dans, drama, slöjd, bildkonst, digitalt skapande och programmering, samt film/foto erbjudas. LtD har länskonsulenter inom bland annat konst, dans, teater, film och hemslöjd och kan bidra med kompetens och kontakter.

3.3.5 Kulturskolan som kulturesurs

Kulturskolorna bör vara en resurs för grundskolorna i kommunen och bistå grundskolan i dess ordinarie undervisning med estetiska lärprocesser som ett medel till skolans måluppfyllelse. Kulturskolans pedagoger bör arbeta med estetiska uttrycksformer integrerat

i skolans undervisning. Kulturskolan bör också erbjuda fortbildningar för skolans lärare inom kulturella och konstnärliga områden.

3.4 Samverkansformer

Ut över samverkan med grund- och gymnasieskola bör kulturskolorna genom samverkan ta vara på länskulturinstitutionernas kompetens.

LtD kan bidra med kompetens på kulturområdet genom Kultur och bildningsförvaltningens olika kultur konsulenter, samt musikkonservatoriets utbildningar.

3.4.1 Samverkan med förskolan och skolan

Kulturskolorna i Dalarna har väldigt olika förutsättningar beroende på geografisk placering i länet. För att undervisningen skall vara tillgänglig för alla barn och unga på lika villkor, oavsett var i länet de bor, anser LtD att det skall vara möjligt att bedriva kulturskoleundervisning under skoltid

Tillgång till kvalitativ kulturskola bör inte definieras av närhet till tätort eller möjlighet till skjuts på kvällstid.

3.4.4 Samverkan mellan kulturinstitutioner och övriga kulturlivet

LtD kan bidra med kompetens inom barnkultur genom Landstingets olika kulturkonsulenter samt barn och unga strategen på Kultur och bildningskansliet. Kultur och bildningskansliet kan vara en länk mellan kulturskolorna och de länskulturinstitutioner som ligger under LtD, exempelvis Musikkonservatoriet i Falun, Musik i Dalarna, Film i Dalarna, Dalarnas museum, Dalateatern och Hemsjödsförbundet.

3.6.2 Hinder för deltagande

I glesbefolkade delar av Dalarna är det geografiska avstånd ett reellt hinder för barn och ungas deltagande i kulturskolans verksamhet. LtD anser det därför extra viktigt att kulturskoleverksamhet kan äga rum under skoltid efter överenskommelse med föräldrar och skolans rektor.

6.7 Bidrag till regional samordning

LtD bejakar förslaget att tillskjuta 0,5 miljoner kronor i statsbidrag till ökad regional samordning för kulturskolorna i länet. LtD anser att en sådan tjänst/kompetens kan vara en väg att samspela med regionala resurser, kompetenser och befintliga aktörer. Samordnaren bör finnas nära kulturskolornas dagliga verksamhet och därför inte placeras på Landstinget utan på en av kulturskolorna i länet. Statsbidraget om 0,5 miljoner kronor skall i så fall riktas direkt till den kommun som kommer ha samordningsfunktionen. En sådan ordning skulle främja samverkan, utveckling och kompetens regionalt samt skulle även kunna bidra till nationell samverkan. Kulturskolornas regionala samordnare kan ha löpande dialog med LtDs kulturkonsulenter och strateger.

6.11.1 Arbetssätt och verksamhetsformer som utgår ifrån barn och ungas perspektiv

LtD instämmer i utredningens bedömning att det är viktigt att kommunerna utvecklar sätt att fånga upp barns och ungas röster för att göra verksamheten attraktiv för en större bredd av deltagare.

Kulturskolorna bör sträva efter att hitta nya sammanhang och platser, och nya samverkansparter som gör det möjligt att sprida kulturaktiviteterna till fler barn och unga, och därigenom nå nya elevgrupper.

Kulturskolorna bör även erbjuda en bred kulturverksamhet så att fler barn och unga erbjuds en meningsfull fritid

6.11.2 Inkludering

LtD välkomnar att kulturskolorna arbetar aktivt för att bli mer inkluderande samt för att nå nya grupper av deltagare. Barn och unga med utländsk bakgrund och funktionsnedsatta bör vara ett prioriterat område. LtD anser ytterligare att kulturskolorna bör samarbeta med grundskolan, och på så sätt nå alla barn.

LtD instämmer delvis i utredningens förslag att gruppundervisning bör utgöra normen i kulturskoleundervisningen. Gruppundervisning är ett bra sätt att låta fler barn och unga ta del av verksamheten. Det är dock av stor vikt att elever som vill fördjupa sina kunskaper kan få enskild undervisning, eller undervisning i små grupper om 2-3 elever. Mötet mellan elev och pedagog i enskild undervisning är unikt för kulturskolornas verksamhet.

Kulturskolans arbete i grundskolan bör även ses som en del av Kulturskolans kärnverksamhet.

6.11.3 Att överbygga avstånd

I glesbefolkade delar av Dalarna är det geografiska avstånd ett reellt hinder för barn och ungas deltagande i kulturskolans verksamhet. LtD anser det därför extra viktigt att kulturskoleverksamhet kan äga rum under skoltid efter överenskommelse med föräldrar och skolans rektor.

Håller med utredningen om att digital teknik har en stor potential för att öka barn och ungas deltagande. Att utveckla en digital teknik för att skicka övningar, uppgifter samt kommunicera med elever och föräldrar vore av godo.

7.4 Bidrag till regional samordning

LtD bejakar förslaget att tillskjuta 0,5 miljoner kronor i statsbidrag till ökad regional samordning för kulturskolorna i länet. Dock anser LtD att den ekonomiska förstärkningen

inte skall ha krav på en jämnstor motprestation från kommuner/landsting. Kommunerna kommer att behöva gå in med personella resurser för att utveckla den regionala samordningen. Kulturskolorna är ett kommunalt ansvar, men en regional samordning skulle vara av godo. Vi tillstyrker inte förslaget om att föra in det statliga bidraget i samverkansmodellen(2010:12).

Beslutande i detta ärende har varit Landstinget Dalarnas Kultur och Bildningsnämnd.

Handläggare och föredragande:

Nana Heinberg

Utvecklingsstrateg för Barn och unga, Kultur och bildningskansliet